

Stichting Kinderhulp Togo

Nieuwsbrief 17 september 2014

Inleiding

In deze nieuwsbrief doen wij verslag van de resultaten van het afgelopen schooljaar (2013-2014) en geven wij een doorkijkje naar het nieuwe schooljaar.

Afgelopen jaar heel succesvol

Het afgelopen schooljaar is heel succesvol geweest. Niet alleen hebben wij meer kinderen onderzocht en behandeld dan ooit tevoren maar ook blijkt ons concept voor preventie van ziektes steeds meer aan te slaan. En dat is ons uiteindelijke doel: de mensen leren hoe ze kunnen voorkomen dat ze ziek worden. Dat is in Togo waar de meeste mensen geen ziektekostenverzekering hebben van cruciaal belang. Vanwege de armoede gaan de mensen niet snel naar de dokter (als er al een dokter in de buurt is). Ze lopen door met ziektes tot het te laat is. Een voorbeeld: doorlopen met oorontstekingen. Als wij de kinderen zien, loopt het pus uit de oren. In de meeste gevallen zijn ze dan doof en dat is niet meer te verhelpen. Hetzelfde geldt voor oogziekten. En voor tal van andere kwalen. Wij werken volgens de preventiecriteria van de WHO¹: 1) voorkomen van ziektes door voorlichting, 2) zo snel mogelijk opsporen van ziektes en 3) behandelen van chronische aandoeningen om blijvende schade te voorkomen.

Preventie slaat aan

Na vier jaar werken vanuit ons centrum in Togo merken wij dat ons preventiebeleid begint aan te slaan. Het was dan ook een hele omwenteling voor de bevolking: naar de dokter gaan als je nog niet ziek bent. Afrikanen gaan zelfs niet naar de dokter als ze **wel** ziek zijn. Maar het spreekwoord "voorkomen is beter dan genezen" doet zijn intrede in de Togolese gemeenschap. Enkele resultaten:

¹ Wereld Gezondheids Organisatie

- Van de kinderen van 0-3 jaar die wij op ons spreekuur krijgen, is 36% niet ziek (vorig jaar 22%); de moeders komen toch met de kinderen, ook al moeten ze betalen. Het aantal kinderen dat komt, neemt zelfs flink toe: 333 kinderen nu tegen 166 in het schooljaar 2012-2013.

Het consultatiebureau-concept werkt!

- 33% van de kinderen van de basisschool die bij ons komen, doet dat uit zichzelf en niet omdat wij ze op school hebben lopen opporren. De ouders willen weten hoe het met de gezondheid van hun kinderen staat.

- 66% van de kinderen van de middelbare school komt uit zichzelf. Ze komen zonder dat wij hen van tevoren (al dan niet via school) hebben opgepord om mee te doen met ons preventieprogramma.

- Van de kinderen die wij verwijzen naar onze logopedisten, laat 47% zich inderdaad behandelen (dat kost geld) tegen 33% vorig schooljaar.

Kleuters met hun directrice wachten tot ze aan de beurt zijn (pilot Sotouboua).

Inspectie van de waterput met touwpomp op de basisschool Christ-Roi.

Meer kinderen onderzocht dan ooit

In het afgelopen schooljaar hebben wij 1604 kinderen tussen de 0-23 jaar onderzocht tegen 1284 in het jaar daarvoor. Dat is een toename van 25%. Daarnaast hebben we nog ruim 700 kinderen gescreend, dat wil zeggen op hoofdlijnen onderzocht. Bij die kinderen hebben we ogen, oren, lengte, gewicht en hoofdhuid onderzocht en naar eventuele bloedarmoede gekeken. De screening gebeurt door assistentes en Europe-

se vrijwilligers, voor de uitgebreide onderzoeken [klik hier](#). Onze logopedisten hebben ook meer kinderen behandeld dan ooit tevoren (bijna 2500 behandelingen tegen ruim 2100 in het schooljaar 2013-2014). Hetzelfde geldt voor onze fysiotherapeut. Zie voor de precieze cijfers de bijlage bij deze nieuwsbrief.

Gebrek aan hygiëne groot probleem

Wat het meeste opvalt, is het hoge percentage kinderen met parasieten ("wormen") in de darmen. Dat ligt bij alle

schooltypen rond de 80%. Dat is een teken dat de hygiëne bij alle soorten kinderen (jong/oud, in de stad/daarbuiten, rijk/arm) niet goed is. Meestal is het water de grote boosdoener of het eten. Wij werken aan verbetering van de hygiëne door voorlichtingscampagnes, handenwasprogramma's, waterfilters en pompen op waterputten. Het probleem is dat het gebrek aan hygiëne in alle milieus, waarin de kinderen zich bewegen (thuis, school, bij familie etc.), tegelijk moet worden aangepakt. Dat is lastig en kost tijd.

Onwetendheid hoofdoorzaak

Veel van de ziektes zijn het gevolg van onwetendheid. Doorlopen met een oorontsteking betekent vaak dat het kind doof wordt. Water drinken uit een put geeft een groot risico op parasieten. Eenzijdig voedsel (zonder voldoende ijzer) geeft bloedarmoede. Onvoldoende eiwitten geven groeiproblemen. Onvoldoende vitamine A geeft oogproblemen. O- en X-benen moeten meteen worden aangepakt. Vaccinaties zijn een levensnoodzaak maar als de ouders die zelf moeten betalen, worden ze vaak achterwege gelaten. Wij geven voorlichting op scholen, via de radio, tijdens spreekbeurten en bij het spreekuur. Langzamerhand neemt de kennis toe. Steeds meer weten de ouders en de scholen ons te vinden als er een probleem is.

Clarafonds onmisbaar voor hulp aan armsten

In het kalenderjaar 2013 heeft ons Clarafonds hulp gegeven aan ruim 550 kinderen uit de armste milieus. Daarmee was € 10.700,- gemoeid die zijn opgebracht door onze donateurs. In het kalenderjaar 2014 hebben wij in de maanden januari – juli al aan ruim 450 kinderen hulp verleend voor een bedrag van bijna € 9000,-. De verwachting is dat we over het hele jaar 2014 voor meer dan € 16.000 aan steun ten laste van dit fonds zullen uitgeven. Gelukkig krijgen wij financiële steun van vele kanten. Van privépersonen die een aparte inzameling houden in verband met verjaardagen, huwelijk of andere bijzondere gebeurtenissen. Maar ook van kerken die een speciale collecte houden en van maatschappelijke organisaties die geld inzamelen. Niettemin hebben wij voor dit fonds steeds weer geld nodig. [Klik hier](#) voor een specificatie van de uitgaven van 2014 t/m de zomervakantie [en hier](#) voor de specificatie over 2013.

Voorbeeld van hulp Clarafonds

Een schrijnend voorbeeld van hulp die we vanuit het Clarafonds geven, is de situatie van het meisje met de verbrande handen. Het gaat om een meisje van 5 jaar dat een ei had gestolen van haar tante. De tante had als straf de beide handen van het meisje bij elkaar gebonden boven een vuur en was toen naar de kerk gegaan om te bidden voor het kind. Toen ze terug kwam, waren beide handen verbrand. Het meisje kwam bij ons en wij hebben met hulp van een sponsor eenvoudige protheses laten maken. Het meisje woont niet meer bij haar moeder omdat die onbekwaam is om voor haar te zorgen. Wij hebben ervoor gezorgd dat ze nu bij de onderwijzeres van haar school woont. Een sponsor betaalt via ons Clarafonds de kosten hiervan (€ 69,- per maand).

Jaarverslag 2013-2014 komt binnenkort uit

Wij verwachten eind september ons jaarverslag over het afgelopen jaar uit te brengen. Hierin staan meer details over onze resultaten en over de programma's die wij in Togo uitvoeren om ziektes en gebreken te voorkomen. Zodra het jaarverslag beschikbaar is, zullen wij een aparte nieuwsbrief uitsenden.

Programma voor 2014-2015

In het nieuwe schooljaar gaan we nog meer doen dan in het afgelopen jaar. Een greep uit onze plannen:

- In de maand september organiseren wij een grootschalige screening van kinderen op spraak- en taalproblemen en op leerproblemen zoals woordblindheid en geheugenstoornissen; daarvoor komen zeven bijna afgestudeerde logopedistes uit Parijs ons helpen.
- Wij openen onder de vleugels van de Togolese stichting Cecodri een tweede centrum in de stad Sotouboua. Een deel van onze medewerkers gaat daar vanaf oktober werken.
- Wij gaan met steun van Vastenactie 2014 ruim 4500 kinderen screenen in de twee regio's waar wij actief zijn.
- Begin 2015 starten wij met een schooltandartsendienst met steun van de [Adventsactie](#) 2014. Op alle scholen gaan we voorlichting geven, kleine problemen op het schoolplein verhelpen en grote tandheelkundige problemen via operaties in het ziekenhuis meefinancieren.

Dankzij een Nederlandse goede-doelentichting hebben wij nu zonnepanelen op ons centrum.

- Samen met Cecodri gaan we in Sotouboua en omgeving de drinkwaterkwaliteit verbeteren door voorlichting te geven, touwpompen te plaatsen (via de [Stichting Victoriepompen](#)) en waterfilterapparaten uit te zetten.
- En natuurlijk gaan we door met onze reguliere programma's zoals algemene medische en voedingskundige voorlichting, medische onderzoeken van kinderen in onze twee centra, logopedie en fysiotherapie, gehoorapparaten aanmeten, bestrijding van oogziekten, scholing voor dove en geestelijke gehandicapte kinderen etc.

Dankzij een Franse goede-doelinstichting in Nederland hebben wij 20 gezondheidsconsulenten in Sotouboua een fiets kunnen geven voor hun werk, dat zij gratis doen.

Programma's aanpassen aan ervaringen

In de afgelopen vier jaar hebben wij veel ervaring opgedaan met wie wel en wie niet met ons mee willen werken om de situatie van kinderen te verbeteren. In de regio Kpalimé bleken sommige scholen wel te willen profiteren van al onze voorzieningen maar niet te willen investeren (in tijd en commitment) in samenwerking met ons. Om die reden hebben wij ons partnerschap met de scholen nog eens heel kritisch bekeken en hier en daar aangepast. In de regio Kpalimé zijn 19 scholen geschrapt uit ons register. De kinderen op die scholen kunnen nog altijd bij ons centrum komen voor hulp maar we stoppen de opleidingsprogramma's en de onderzoeken van leraren en de voorlichtingsprogramma's. We concentreren ons op scholen die wel actief meewerken. En we moeten capaciteit vrijmaken voor scholen in de regio Sotouboua. Daar beginnen we op 2 scholen maar we verwachten dat we de samenwerking de komende jaren zullen uitbreiden naar meer dan 20 scholen. Dit alles betekent niet dat wij minder kinderen gaan onderzoeken en behandelen. We plannen dat we nog meer gaan doen, vooral vanwege onze grotere focus op screening van kinderen.

Nieuwe schooljaar voor ons begonnen

Op maandag 8 september is ons centrum weer opengaan voor onderzoek en behandeling van kinderen. De scholen beginnen pas in oktober maar wij hebben al weer volop werk. Er komen steeds meer kinderen rechtstreeks naar ons centrum, zonder tussenkomst van de school. Al vóór de vakantie hebben zich tientallen kinderen aangemeld. En blijkbaar is in de stad bekend dat we weer open

zijn. Want hoewel we geen publiciteit maken, melden zich dagelijks nieuwe kinderen aan. Zoals een hoge ambtenaar tegen ons zei: iedereen in de stad (Kpalimé) kent jullie centrum.

Giften?

Wij leven van giften, aangezien geen enkele officiële instantie ons financieel steunt. Maak uw gift over op ons bankrekeningnummer NL83 RABO 0133363376 (let op: na NL83 komt het woord RABO met een O van Otto en dan het nummer 0133363376, dat begint met een nul) ten name van Stichting Kinderhulp Togo in Zoetermeer. Uw gift wordt voor 100% gebruikt voor hulp aan de kinderen in Togo. En U kunt de gift aftrekken volgens de regels van de belastingdienst want wij zijn een [ANBI-stichting](#).

Bijlage: statistieken 2013-2014

Colofon

© Stichting Kinderhulp Togo, september 2014

Website:

www.kinderhulp-togo.nl

Vragen/opmerkingen/suggesties:

U kunt zich aanmelden voor de nieuwsbrief via: info@kinderhulp-togo.nl

Bankrekening: NL83 RABO 0133 3633 76

Van de Stichting Kinderhulp Togo te Zoetermeer

BIC: RABONL2U

Volg ons op twitter: @KinderhulpTogo.

BIJLAGE

Kerncijfers activiteiten Togo

	Schooljaar 2014-2015	Schooljaar 2013-2014	Schooljaar 2012-2013	Schooljaar 2011-2012	Schooljaar 2010-2011
Aantal medische centra	2 (vanaf okt)	1	1	1	1
Aantal scholen in ons programma	43 (41K, 2S)	55	37	19	12
Aantal kinderen op deze scholen	16.918	24.601	19.666	7723	3150
Aantal medewerkers ons centrum	16	16	15	13	11
Volledig onderzoek alle kinderen		1604	1284	827	715
- waarvan kinderen t/m 3 jaar		333	166	88	20
Onderzoek ogen/oren onderwijzers			38	196	60
Aantal beperkt onderzochte kinderen (ogen/oren/lengte/gewicht)		707	877	--	700
Aantal verwijzingen ziekenhuis		402	342	--	--
Aantal behandelingen logopedisten		2496	2131	2284	1723
Aantal behandelingen fysiotherapeut		932	914	469	550
Onderwijzers geschoold in taal/spraak cq woordblindheid ed		75	180	180	--
Aantal gevaccineerde kinderen met sikkelcelanemie		43	65	200	--
Aantal kinderen met glaucoom in behandeling		53	75	35	--
Aantal gebouwde/gerenoveerde toiletten		6	6	8	9
Aantal gerealiseerde waterputten		-	2	2	--
Aantal verkochte "filtrons"		171	202	14	--
Aantal teiltjes voor scholen		124	34	--	--
Aantal stuks zeep scholen		6600	2750	--	--
Aantal containers hulpgoederen		0	0	4	2
Aantal radiouitzendingen		8	18	20	--

Resultaten onderzoeken naar frequentie aandoeningen

Schooljaar 2013-2014

	0-3 jaar	Basisschool	Middelbare school
Geen aandoeningen	36%	2%	1%
1 aandoening	41%	12%	16%
2 aandoeningen	11%	26%	30%
Meer dan 2	12%	60%	53%

Resultaten onderzoeken naar soort aandoening²

Schooljaar 2013-2014

Aandoening	0-3 jaar	Basisschool	Middelbare school
Parasieten in darmen	78%	81%	81%
Malaria	17%	39%	30%
Bloedarmoede	37%	32%	25%
Oren	3%	34%	34%
Ogen	6%	33%	49%
Spraak/taalstoornissen	12%	20%	22%
Andere ziektes	29%	21%	--
Groeiproblemen	10%	7%	3%
Tandcaries	--	6%	8%
Sikkelcelanemie	6%	19%	15%
Motoriek	15%	3%	3%
Obesitas	--	--	5%
Hoofdschimmel (tinea capitis)	--	2%	--

² De meeste kinderen hebben meer dan één aandoening.